Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיזעס בלאט ערשיינט
רייאמאל וואכענטליך
מאנטאג, מיטוואך אונד פרייטאג.
אונד קאסטעט
פיר עסטערייך-אונגארן
מיט פרייטאג 10 גולדען עסט.-וועהר.
מיט מאנטאג 5 " " "
מיט מיטוואך 2 גול. אונד 50 קר. ע.-וו.
פיר אויסלאנד
מיט פרייטאג 11 גולדען עסט.-וועהר.
מיט מאנטאג 5 גול. אונד 50 קר. ע.-וו.
מיט מיטוואך 2 " " 75 " " "

אויף דיזע צייטונג קאנן מאן
עבונומערירען
אונד דיר פרענומעראציאנס-פרייזען
בעגינגס מיט דעם מונאט דעם
עסטען גלאטטעס.

דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
אלט-נאסס גו. 1.
וואהין מאן אויך דיא פרענומעראציאנס-
אנזאגעבלאטער צו ענדען בעליעבע.

פעסט, מיטטוואך דו סי ן ה.ת'ר'ל'ו'. Pest, den 7. Juni 1876.

Nr. 66, אכטער יאהרגאנג

דער סולטאן אבדול אציז האט זיך זעלבסט ערמאָרדעט!

ווער לעבען אין זעהר בעוועגטען צייטען דיא ז ו י כ ט י ג ס ט ע ן ע ר א י נ ג י ס ס ע ן אונד בעגע-בענהייטען פאָלגען איינע נאך דער אנדערן. קיין האבען ווער אונס פאָן איינער איבערראשענדען נאכריכט ערהאלטן, אלס שאן וויעדער דיא צווייטע מאָמענט אונד דיא ערסטע אן אינטערעססע ביא ווייטעם איבערטרייפפען. עס איזט, אלס אב געוואלדע דיעזעס יאהר דאצו בערופען וואָרדען ווערע, דען ווכטיגסטען צייט-אבשניטט אין דיעזעס יאהר-הונ-דערטע צו בילדען.

קיים ווער אינזער פאָרעגעס בלאטס, וועלכעס דיא אמטליכע נאכריכט בראכטע, דאס אבדול אציז נכט געשאדעט וואָרדע, עקספעדירט, אלס שאן ווייערער אינע נייע אמטליכע דעפעשע אים קאָנסטאנטינאָפעל איינגעטר אפפען וואר, מיט דער האָבווכטיגען מעלדונג: אבדול אציז לעבט נכט מעהר! ער איזט נכט געשאָרטעט וואָרדען, זאנ-דערן האט זיך זעלבסט ערמאָרדעט!

דיעזער זעלבסט-מאָרד געשאה בעריכט אין דער נאכט פאָם 2-טען 3-טען איך דען 3-טען יוני. דער נייע סולטאן וואָללטע זיינען אנקעל אבדול אציז אם לעבען אונד אן דער עהרע ערהאלטען, מוראד זעלבסט פירכטעטע, דאס דער אהנעהרן שווער-מוטהיגע אונד טריבזינניגע אבדול אציז וועגען זיי-נער אבזעטצונג אינען זעלבסט-מאָרד בעגעהען ווערדע. מוראד ליעס דאהער זיינען אנקעל שטרע-גע בעוואכען, דאמיט ער קיינען זעלבסט-מאָרד בעגעהע, אללע וואפפען וואָרדען פאָן דער נעהע דעס אבגעזעצטען סולטאנס עגטפערנט; אבדול אציז פערלאנגטע אינדעססען פאָרטוערדער נאך שאפען מעסערן, דיא מאן איהם אבער נכט גע-בען וואללטע, עגדליך פאנד ער נאך פערעעס זוכען אין זיינעם הארעם אינע שעערע, מיט וועלכער ער זיך, פאָן אנדערן אינבעמערקט, דיא אדערן אופגעריססען האטטע, זו דאס ער באלד אן אי-נער פערבלוטונג געשטאָרבען איזט.

דיעזע נאכריכט פאָם זעלבסט-מאָרדע דעס אבגעזעצטען סולטאנס פערזעטצטע נאטירליך דיא גאנצע רעזידענצשטאדט אין שטיינגען אונד שרע-קען. סולטאן מוראד אונד זיינע מינסטער פערזאמ-מעלטען זיך זאָפאָרט צו אינעם גראָסען ראטהע, אין וועלכעם דיא פייערליכע בעערדיגונג דעס פער-שטאָרבענען הערשערס בעשלאָסען וואָרדע, אנגטאנ האט בערייטס דאס לייכען-בעגענגנים מיט גראָסער פאראדע שטאטטגעפונדען. — אונד דיעזע מעלדונג איזט ערסט מאָנטאג אבענד הער אינגעראָפפען! אונדערבאר!

פיר אונס וואר דער סולטאן שאן אין דעם אינגענדליכע טאָר, אלס ער אבגעזעטצט וואָרדע, אבזעטצונג אונד טאָד זיך דא פאָן גלייכער בע-דייטונג; ביא דער אבזעטצונג הולטען ווער עס נאך דער מיהע ווערטה, אין עקסטרא-בלאטט הו-יסצוגעבען, בים זעלבסט-מאָרדע נכט.

דורך דיעזע מערמוערדיגען ערייגנעס אין קאָנסטאנטינאָפעל זינד יעטצט דיא פערהעלטניססע אין אייראָפא אָפאָללע פערענדערט. רוסלאנד, וועל-כעס זיך נאך פאָר 10 טאגען ריהמטע, דיא טורקיא שאן אין העגדען צו האבען, איזט יעטצט פאָלל-שטענדיג צוריקגעדרענגט וואָרדען, עגגלאנד האט איהם דען בוסען פאָן דעם מונדע הערוישגעריס-סען. אין דאס דרייא-כאיזער-בונדעס איזט צער-ריסען, רוסלאנד שטעהט נון יעטצט אללין דא-

אונד בערעכטגט, אב עס יעטצט גאנץ אללין גע-גען דען ווילען דער איבריגען אייראָפאָישען מעכטע, אינען קריעג געגען דיא טורקיא אינטער-נעהמען קאָנגע?

אבער אויך עסטערייך שטעהט יעטצט אללין אונד ווירד נאך רעכטס אונד לינקס געלאָכט. עגג-לאנד וועגדעט יעטצט אללע זייגע איבערדרעהונגס-קונסטע אן, אים גראָפ אנדראשי פאָן זייגער פער-בינדונג מיט רוסלאנד אבצובריגגען, וועהרענד ווע-דער פיירסט גאָרטשאקאָף נאך איממער דען גראָ-פען אנדראשי אן זיך צו לאָקען זוכט.

שאן פאָר איינגען וואכען ריכטעטע דער עגגלישע איינפלוסס מינסטער אינע וואָרנונג אן אנדראשי, זיך נכט צו טיעף אין דיא געטצע דער רוסישען פאָליטיק צו פערטיפפען, דא אין דער טורקיא גראָסע פערענדערונגען בעפאָרשטע-הען. גלייכצייטיג ריכטעטע פיירסט גאָרטשאקאָף אין שטייבעלהאפטעס שרייבען אן אנדראשי, אין וועלכעם ערקלערט ווירד, עסטערייך ווירד ביא דער טהיילונג דער טורקיא אין שאן שטיק לאנד בעקאָממען, ווען עס ביא דער לאָזונג דער אייגע-מאָליגען פראגע איזט זיטט רוסלאנדס שטעהען זאללטע.

פאָן דיעזעם שרייבען האטטע דער עגגלישע איינפלוסס מינסטער ערפאָהרען — אונד עגג-לאנד ריכטעט ווייטער פאָנקרייך אונד איטאליען אויף זייגע זיטטע צו בריינגען, אים מיט פערעיני-גטען קרעפטען ג ע ג ע ן דיא רוסישע ערעבע-רונגס-פאָליטיק אריכטען צו קאָנגען.

דער עגגלישע איינפלוסס מינסטער ריכ-טעטע ווייטער אן אנדראשי דיא ערקלערונג, דאס עסטערייך-אונגארן נור דאנן נכטס צו פערבטען העטטע, ווען עס זיך פאָן רוסלאנד לאוסען אונד זיך לייבער מיט עגגלאנד אונד פאָנקרייך פער-בינדען ווירדע, דא דיעזע צוויא שטאאטען זיכער נאך קיין אינטערעססע דראָהען האבען, דער עס-טערייך-אונגارישען מאָנאָרכיע פינדליך געזינגט צו זיין — יא, עגגלאנד גלייכטע זאגאר, אויך דייטשלאנד אביערדערען צו קאָנגען, זיך לייבער מיט פאָנקרייך אלס מיט רוסלאנד צו פערבינדען, דענן אינע פריינדליכע פערבינדונג מיט פאָנק-רייך קאָנן איהם מעהר נוטצען אלס שאדען. אי-מאליען ווירדע זיך דיעער זעהר גערנע אן עגגלאנד אונד פאָנקרייך אנשלעסען.

בריגגט נון עגגלאנד דיעזען בונד גענען רוס-לאנד צוזאמען, זו ווילל עס דאנן אן רוסלאנד דיא ערקלערונג ריכטען, יא נכט דיא צוויא לענ-דער סערבען אונד מאָנטענעגרא צום קריעגע גע-גען דיא טורקיא אויפצוויינגען, דענן זאָבאלד דיע-זע צוויא קליינען לענדער אינע קריעגס-ערקלע-רונג אן דיא טורקיא ריכטען, זו ווירד דאס אלס אינע קריעגס-ערקלערונג. ר ו ס ל א נ ד ס בע-טראכטעט ווערדען.

דער עגגלישע מינסטער האטטע אלזו רעכט, אלס ער נאך פאָרגען ווינטער ביא אינעם טרינק-שפרוכע זאגטע: "ווער ווערדען איך נכט לאנגע צייט גאנץ אויראָפא אן דאס גראָסטע ערשטיינען זעטצען." (ווער האבען דיעזען טרינק-שפרוך זיינער צייט מיטגעטהיילט.) עגגלאנד בעוואכט שאן זייט לאנגער צייט דיא טורקיא, דאמיט דאס רוסלאנד קיינען פעסטען פוס פאססען קאָנגע. דער גאנצע אויאטישע האנדעל עגגלאנדס געהט דורך דיא טורקיא, אונד דא דארף עס פאָן רוסלאנד נכט פערהערגגט ווערדען.

עגגלאנד האטטע נון אינזערען אנדראשי פאָר דער רייזע נאך בערלין געוואָרנט; אלס אבער דיא בערלינער פערוינבארונגען דאך צו גונסטען רוס-לאנדס צו שטאנדע קאָמען, דא ליעס עגגלאנד אין קאָנסטאנטינאָפעל (דורך דען שטורם דעס סול-טאנס) אינען בערג שפרענגען, וואָרורך דיעזען דריא ריייכס-קאנצלערן זו פעל זאגר אין דיא אי-גען געשטריטט וואָרדע, דאס זיא איינענטליך נאך הייטע נכט ווייסען, וואָ זיא שטעהען אונד וואס זיא נון צו אינטערגעהמען האבען.

פיר עגגלאנד איזט עס זעהר דאָרגעלע-גען, עסטערייך-אונגארן אויף זייגער זייטע צו בעקאָממען, דא אינזערע מאָנאָרכיע אן רוסלאנד אונד דער טורקיא גרענצט, אונד נור פאָן הייער אים קאָנגטע דער ל א נ ד-קריעג פאָן דען רוס-סישען געגנערן געפיהרט ווערדען, צו ו נ א ס-ס ע ר האט עגגלאנד נכטס צו פערבטען. דער עגגלישע איינפלוסס מינסטער ערקלערטע: אויף דעם מעערע קאָנגען אינזערע קריעגס-שפפע אללין דען קאָמפף געגען אללע אייראָפאָישען מעכטע אויפגעהמען; שאן אינזערע אנצערע-שפפע געגען אלס וואכט אין דעם טורקישען מעערע; אבער אויף דעם פעסט-לאנדע בריינגען ווער פערבינדעטע, פאָנקרייך האט אונס שאן זוי-גען בייטרייטט צוגעזאגט, עס ווילל מיט אונס עטצטע, ווא אינטעס אים קריעגע, גגען רוסלאנד אלס פערבינדעטער קעמפפען. אין בערלין איזט מאן וואהל נאך נכט אייניג, ווען מאן זיך עהער אנשלעסען זאללע, אבער ווייטשלאנד איזט קיינעס-ווגס אין דיא רוסישע געטצע פערשטריקט; וואר דאך בייסמארק דער ערסטע, וועלכער גלייך נאך דעם שטיינע דעס סולטאנס ערקלערטע, דאס הייעטע אויך דיא בערלינער פערוינבארונגען גע-שטרעכט וואָרדען.

מאן כאנן זאגען, דאס יעטצט אללעס נור פאָן עסטערייך אבהענגגט, ווען זיך עסטערייך מיט עגגלאנד אונד פאָנקרייך פערבינדעט; דאנן גע-טרייט זיך רוסלאנד דאך נכט זו לייכט, דען קריעג גגען דיא טורקיא צו אינטערגעהמען, דא דיא אים פינדליכען הערע דורך עסטערייך הארט אן זייגע גרענצע קאָממען קאָנגטען.

אנדראשי האט אלזו יעטצט צוויא פערדא-קונגס-שרייבען אין דער האנד, אינעם פאָן רוס-לאנד אונד אינעם פאָן עגגלאנד: וועלכעם ווירד ער נון געראָטען? דיא גראָסטען אפאלטיקע בע-הייפטען, דיא פערבינדונג אנדראשי'ס מיט רוסלאנד ווערע פיר אונס דאס גראָסטע אנגליק; אן עגג-לאנדס פיינדליכער זייטע אבער ווערען ווער אינ-זערע צוקונפט אונד דיא רוהע דעס וועלט-טהיילעס.

* * *

איבער דען זעלבסט-מאָרד דעס אבדול אציז בעריכטען דיא נייעסטען דעפעשען פאָלגענדעס: דאס אינפערמיידליכע טרויריגע שיקזאל דעס גע-שטרעטצען סולטאנס איזט שנעלל איינגעטרעטען, מוראד'ס האנד אזזט ריין, ער האט דאס בלוט זיינעס אנטעלם נכט פערגאָסען, אבדול אציז זעלבסט האט האנד אן זיך געלעגט! עס ליעגט הייער גאר קיין פערדאכט פאָר, דאס אבדול אציז פאָן יעמאנדעס ערמאָרדעט וואָרדען ווערע. 18 ערצטע האבען דען טאָדטען אונטערזוכט אונד געפונדען, דאס דער טאָד נור אן פאָלגע אייגער פערבלוטונג אייגעטרעטען איזט, אונד צוואר דורך אייגענע צערשניידונג דער אדערן מיט דער שעע-רע. אבדול אציז וואר שאן זייט זייגער אבזעטצונג

* (דיא ערסטע רעגיערונגס-האנדלונגדעס גייען סולטאנס.) דער נייע סולטאן האט אם 1. יוני אין איינער אָפּפענטליכען קונדגעבונג פאָלגענדעס בעקאנגט געגעבען: 1) דיא געגענווערטיגען מיניסטער ווערדען אללע בייבעהאלטען; 2) פאָן זיינעם יאהרעסגעהאלטע (צוויול-ליסטע) שענקט דער סולטאן דער נאציאָן צוריק 60,000 בייטעל (איין טורקישער בייטעל בעטראָגט 500 פיאסטער אָדער 50 גולדען); 3) זעממטליכע איינגאהמען איס דען גיטערן דער קראָנע זאָללען צו שטאאטס-צוועקען פערוווענדעט ווערדען; 4) צווישען דען איינאבען אונד איינגאהמען דעס שטאאטעס מוס דאס „גלייכגעוויכט" ווערגעשטעללט ווערדען, דאמיט מאן ניכט איממער מיט איינגעליעהענען געלדערן ווירטשהאפטען מיססע; 5) דער אָפּפענטליכע אונטערריכט אונד דאס גערייכטס-וויזען מיססען פערבעססערט ווערדען; 6) דיא מינים־טער האבען יעדע רעגיערונגס-פאָרם איינצופיהרען, וועלכע אללען אונטערטהאנען דעס רייכעס, אהנע אונטערשיעד דעס שטאנדעס אונד דער רעליגיאָן, גליך אונד פריי-הייט זיכערן מאָגען" — דיא קונדמאכונג שליעסט מיט דען וואָרטען: עס ווירד מיין שטרעבען זיין, דאס פריינדשאפטליכע באנד, וועלכעס צווישען דער טורקייא אונד דען איבריגען גראָס-מעכטען בעשטעהט, איממער מעהר צו בעפעסטיגען. אונד אינדעם איך דיעזעס ציעל צו ערריכען האָפּפע, בעשטייגע איך דען טהראָן דורך גאָטטעס גנאדע אונד דען ווילליען דעס פאָלקעס!" — עס איזט געוויס דאס ערסטע מאל, דאס איין סולטאן זאגט: ער בעשטייגע דען טהראָן ניכט בלאָס דורך גאָטטעס גנאדע, זאָנדערן איך דורך דען „פאָלקס-ווילליען." איין זאָלכער סולטאן ווירד האָפּפענטליך אייך דיא ווייסיע אונד דיא פאָרדערונגען דעס פאָלקעס נאך מאָגליכקייט רעשפעקטירען.

* (שאדענ-פייער.) אוים לעמבערג ווירד פאָם 2. דיעזעס טעלעגראָפירט, דאס איין דעם אָרטע הויסאטן איין פירכטערליכעס פייער איסגעבראָכען איזט. הונדערט וואָהנהייזער זינד אבגעבראָנגט. דער שאדען בעטרעגט מעהר אלס 250,000 גולדען.

פערלאָזונג
דער טירקען-לאָזע.

בייא דער אם 1-טען יוני 1876 פאָרגענאָמענען ציעהונג דיעזער לאָזע פיעל דער הויפּטטרעפפער מיט 300000 פראנקס אייף נומ׳ 1911889 פראנקס — אונד דער צווייטע טרעפפער מיט 25000 פראנקס אייף נומ׳ 457371; — פערנער געוויינען: יע 10000 פראנקס נו׳ 1516454 1561745; יע 2000 פראנקס נומ׳ 1431828 599632 725747 498657 40763 1780822; יע 1250 פראנקס נו׳ 1558568 1611312 910320 540683 716411 1808916 1031270 1286985 641573 118622 1628748 407846 אונד

נעשעפטסבעריכט
פעסטער-פריזע.

קאָרן 3000 מעטער-צענטנער 9.80 גולדן.

נערסטע פּוסטער 6·94 — 7.25 גולדן. — מאלצ-וואארע 7.50—8.10 גול.

קוקורוץ 6.30 גולדן. —

האפער 9·10—9.46 גולדן.

ווייצען פער סעפּסעמבער-אָקטאָבער 10.90—10.96 גולדען. —

קאָרן פער סעפּסעמבער-אָקטאָבער 9.05—9.15 גול.

האפער פער הערבסט 7.60—7.70 גולדען. —

קוקורוץ פער מאי-יוני 6·45—6·55 גולדן. —

פער יולי-אויגוסט 6.60—6.70 גולדן. אללעס פער מעטער-צענטנער.

רעפס, באנאטער 16 גולדן. פער פער הערבסט.

מעהל-פריזע (פער 100 קילאָגראמס זאמטזאק, פרייא אב פעסט:) נומ׳ 0: 25 גולדן. — קר., נומ׳ 1: 24 גול. - קר., נו׳ 2: 23 גול. - קר., נו׳ 3: 22 גול. — קר., נו׳ 4: 21 גול. — קר., נו׳ 5: 18 גול. 75 קר., נו׳ 6: 16 גולדן. 80 קר., נו׳ 7: 16 גול. — קר., נו׳ 8: 13 גולד. 50 קר., נו׳ 8½ 11 גולדן. — קר., פיינע קליע 4 גול. 20 קר., גראָבע קליע 3 גולד. 20 קר.

הילזענפריכטע: גראָס וויסע באָהנע 8 גול., צווערגעל 9 גולדען, לינזען 10—14 גולד. ערבסען 12—16 גולדען. גרויער מאָהן 38—42 גול. בלויער 56 גול׳ הירזע-בריין 8·50—8·75 גול. הירזע (קאָלעש) 5.30—5.50 גול. לייגזאמען 14 גולד. האנזאמען 13 גול.

ערד-עפּעל פער 100 קילאָגראמס 3 גול.

שפּייזעס נייע מעטהאָדע אים קליינען 31.10—31.45, אלטע-מעטהאָדע 32.87—33.22 גולד׳ פער 100 לישע-פערצענט.

אונשליטט (חלב) 48 — 49 גול. פער מעטע-צענטנער. -

צוועטשקען. פרימא באָסנישע פאָם - וואארע 17.40—18.75 גולדען.

צוועטשקענמוס (לעקוואר) פרימא 20 גולדען.

האָניג, גאליציער-טעג 33—34 גולד. פער מעטע-צטר.

וואכס, וואַנעוויער 139.25—142 גולד.

קנאָפּפערן: אונגאריש פרימא 27—30 גול. פער 100 קילאָ.

ווייגשטיין, האָבגרעדיגער 54 1/10 גולד. שלעכטע נאטטונג 36¾—37¼ גולד. פער 100 קילאָ.

ריבאל דאָפּפעלט-וואַסניריט 46—46¼ גול. פער 100 קילאָגראמס. —

פעטראָלעום אים גראָסען 21 גולד.—

פאפּריקא, פרעפאריירט 36.25—36.75 גול. (פער 100 קילאָגראמס.)

ליים 38—42 גולד.

קימעל 35 3/10 גולד.

פעסטער שלאכטפיעה-מארקט. בייא דעם אם 1-טען ד. מ. היער אבגעהאלטענען וואָכענ-מארקטע וואור-דען פערקייפט 439 אָכסען דאס מאאר פאָן 220—400 גול. 312 קיהע דאס מאאר פאָן 180—265 גול. 300 מעלק-קיהע דאס שטיק פאָן 90—215 גול., 102 שטיק שאפע דאס מאאר 6—11 גול. — רינדפלייש פער 100 קילאָגראמס 52 גול. — קר. בין 57 גולד. — קר.

הייטע ווייזע נאָטירונג: אונגאריש קוה-הייטע 54 גולד. אָכסענהייטע טראָקענע 54 גולד. קאלבפעללע אהנע קאָפּפע 90 גולד., מיט קאָפּפען 75 גולד. פער 50 קילאָ. ראָסהייטע 8½—9 גולד. פער מאאר.

לעדער. פּפונדהייטע 19—25 קילאָ 89—91 גול. איינמאל פערזעטצטע טערצען פאָן 12—14 קילאָ 89 — 90 גולד., צווייטמאל פערזעטצטע טערצען 15—18 קילאָ 86 88 גולד. דריטמאל פערזעטצטע טערצען פאָן 19—22 קילאָ 88 — 91 גולד. — פיינע קוה-הייטע בריינע 4 — 5 קילאָ 112—118 גולדען. פער 50 קילאָ.

קאלבלעדער, בריינעס פרימא 230 — 283 גולד. פער 50 קילאָ.

שאפוואלל. זייט אינערעם לעצטען בע-ריכט וואורדען 100000 קילאָ פערקייפט. נעבערגס-צווייטיגען צו 90—100 גולד., העוועשער אונד דיאנדיאָשער צו 82 — 91 גולד., בארגאיער וואורדע דער גראָסטע טהייל פיר דאס אויסלאנד צו 78—82 גולדען, נערבער-וואָללע 58—64 גולד., מיטטעלגעע אונד נערינגע אינשורען צו 80—91 גולדען. — פער 56 קילאָ. קייפער זינד נאָך איממער אם פלאטצע.

וויינער פריזע.

שפּיריטוס 30—30.50 גולדען צו 10·000 לישע-פערצענט. —

פעטראָלעום 20—20.25 גולד. אללעס פער 100 קילאָגראמס.

לינאל 33·75 גול. פער 100 קילאָגראמס.

ריבאל 43—43¼ גולדען. פער 100 קילאָ.

רעפס. קאָהל-רעפס 17¼ — 18 גול. אב פעסט.

ווייצען פערקייפט וואורדען 20000 מעטערצטר. פייזע באנאטער 75—77 קילאָ 11.80—12·80 גולד׳ פער מעטערצטר.

קאָרן, נידער 70—72 קילאָגראמס 10.60—10.80 גולד׳ פער מעטער-צטר.

האפער אינגאריש אינגערייטע-טער אב ווייען 10.10—10.40 גולדען פער מעטערצטר.

קוקורוץ באנאטע אב ווייען פער מעטערצטר׳ 6·80—6.90 גולד. אינגאריש׳ 6·85—6.90 גולד.

נערסטע אינגאריש אין ווייען 62—64 קיל. 8·60—9·40 גולד. פער מעטער-צטר.—

ווייצענ-מעהל, נו׳ 0: 26.60—27.40 גול., נו׳ 1: 24·40—26.30 גול., נו׳ 2: 22.20—24.30 גול., נו׳ 3: 16.80—18.80 גול׳ פער מעטער צטר.

קאָרן-מעהל, נומ׳ 1: 17.15—18.15 גול., נו׳ 2: 14.90—15.75 גולדען פער מעטער-צטר.

הילזענפריכטע: הירזע-קאָרן 7·60—8 גולדען, לינזען 20—32 גולדען, ערבסען 12—18 גולדען. — באָהנען 8.60—9 גולדען. (אללעס פער 100 קילאָגראמס.)

לאָסטע-ציעהונג פאָם 3-טען יוני 1876.

אָפּען	31	40	70	34	55
לינץ	54	35	23	20	88
טריעסט	59	47	73	17	81

פערנאנטווארטליכער רעדאקטער: מאיר בריס ריים.

פּרוכט- אונד מעהל-פריז-טאבעללע.

פּרוכט		קוראלישע פער דעקפאל.	פער 100 קילאָגר.
וויייצען, נייער באנאטער		72·8	10.85—10.75
„	„	73·7	11.15—10.95
„	„	74·6	11,55—11,35
„	„	75·5	12,10—11.85
„	„	76·4	12.40—12 25
„	„	77·3	12.70—12.50
„	„	78·3	12,90—12 80
„	שרוים	72·8	11.20—11.—
„	„	73·7	11,60—11 40
„	„	74·6	12.—11 80
„	„	75·5	12 45—12 20
„	„	76·4	12 75—12 55
„	„	77·3	12.95—12 80
„	„	78·3	13,15—13 05
„	פּפּסער קאָרן	72·8	10 45—10 35
„	„	73·7	10.65—10 55
„	„	74·6	11,15—10.95
„	„	75·5	11 60—11 35
„	„	76·4	11.95—11 80
„	„	77·3	12,25—12.05
„	„	78·3	12,45—12,35
„	וויינגנורנער	72·8	11.20—11.—
„	„	73·7	11.60—11.50
„	„	74·6	12.—11 80
„	„	75·5	12 45—12 20
„	„	76·4	12.75—12 55
„	„	77·3	12.95—12.80

פּרוכט		פער דעקפאל.	פער 100 קילאָגר.
קאָרן		72	9.45—9.35
נערסטע מאלץ		62	8.20—7.30
נערסטע פּוסטער		62	7.20—6.95
האפער		41	9.45—9 15
קוקורוץ באנאטער			6.40—6,30
אנדערע		73	6.30—6.20
הייזע			5.35—5.—

באנאטע-בערזע פון 100 קילאָגראם.

וויייצען	פער דעצעמבער		10.90
	„ פעברואאר		9.05—
קאָרן	„ דעצעמבער		6.45—
קוקורוץ	„ מאי-יוני		6.60—
נערסטע			—.—
האפער	„ דעצעמבער		—.—
	„ פעברואאר		7.40—
רעפס	„ אינ.-סעפּט.		—.—

באללען-מעהל			קר׳	פל.
נומער	0		—	25
„	1		—	24
„	2		—	23
„	3		—	22
„	4		—	21
„	5		18 75	
„	6		16 80	
„	7		16 —	
„	8		13 50	
„	8½		11 —	

פאר בר 100 קילאָגראם.

שפּיריטוס:	אלטע מעטהאָדע	פרעמדעס	32.—
„	נייע „	קאָרנפּפעל	29.—

קורז-טאבעללע פאם 3. יוני.

געלד-קורז		קר׳	פל.
וולנער-אשיא		103	20
וזקאפען		5	76
פפעדרייזר-אונגאריש	8 גולדען גאלד-		
שטיק (20 פראנקס)		9	69
נאפּאלעאָנדאר		9	61
ווייטשע ריינסבאנקנאטען		59	70
20 מארקשטיקע		11	92
אפּאזיר ריבעל		1	58

לאאזע			
1839-ער ראטהשילד-לאָזע נאנצע		237	—
רעפּפע	פיעסעל	234	—
1854-ער 4 פּרעצענטיגע שטאאטס-לאָזע		105	50
1860-ער „ „	נאנצע „	106	50
רעפּפע „	פיעסעל	115	25
1864-ער לאָזע צו 100 גולדען		127	25
רעפּפע „ 50	„	127	25
קאָמע רענענשטיינע		—	19
פּרייקען-לאָזע		—	19
אונגאריש אייזענבאהן-אנלעהען		—	158
ווייטצערקענס-אנלעהענס-אנלעהענען		—	29
פּפאנדשיינע דער אונגאריש׳שן באנקענס-		—	29
דאנו-דאמפּפשיפס פאהרט-לאָזע		95	50
אונסבריקער לאָזע		—	18
קעלנערישע „ צו 10 גולדען		13	—
קראָקויער „ „ 20		14	50
אָפּענער „ „ 40		—	29
פאלפּפי „ „ 40		28	50
וויאלפּפלאָזע „ „ 10		13	50
פאלס-לאָזע „ „ 40		38	50

לאאזע.		קר׳	פל.
אלטבערינער לאָזע צו 20 גולדען.		16	50
סט. ג׳ענעס „ „ 40 „		28	50
פּפאנזלהיילער „ „ 20 „		17	50
פּרייפּפערע „ „ 100 „		—	118
דעפּפע „ „ 50 „		—	58
וויאלישען „ „ 20 „		22	50
וויינישטיינפּפערע „ „ 20 „		22	75
אונגאריש פּרעמיענלאָזע צו 100 גולד.		68	25
דעפּפע צו 50 גולדען		68	25
וויינער לאָזע		96	50

ווערטה-פאפּיערע.			
אונגאריש נייטענדאפּפּפּ

קישע. ייך נאָך ניכט פאָן דער ערדע פערשוואונ-דען אזט, זאָ איזט עס נור דאס פערדינסט דער פראָממען ווייבער, דערען געבעט אינזער פראָפעט מאהאָממעד איממער מיט וואָהלגעפאַללען אנהאָרט. איבריגענס האַלטען זיא זיך שאָן דיא ווייבער אונד לאַסען זיא מיר נור מיין געלד!״ — דער סילטאַן שפּראַך דען לעטצטען זאַטץ אין העפטיגעס צאָרנע איס אונד קערהרטע היעבייא זיינע האָזענ-טאַשען הערויס, אים צו בעווייזען, דאס ער קיינען פּפענניג בייא זיך האַבע. וועהרענד דיזעס פאָרגאַנגעס איילטע מיהאַמעד אין דען פאָר-זאַאל, וואָ ער דיא יאַבע פאָן אללעס פערשטעגרינגטע. דיזעע ווילליגטע אין דיא אבזעטצונג דעס סילטאַנס זאָפאָרט איין אונד פערשפּראַך, נאָטהיגענפאַללס מיטצוהעלפען, יעטצט ערסט טראָט מיהאַמעד אין דען טהראָן-זאַאל הייין, וואָ ער איבער דיא קאָמישע פיגור דעס סול-טאַנס לייט אייפלאַכען מוסטע, דען ער אָהנע טור-באַן, אָהנע שלאַפראָק אונד מיט ״אומגעקעהרטען״ האָזען-טאַשען ערבליקטע. מיהאַמעד פאָפּפּע איהן בייא דער איינען האָזען-טאַשע אונד פיהרטע איהן זאָ ציס טהראָנע הייניף מיט דען וואָרטען: ״מאָעסטעס! בעשטיינען זיא דען טהראָן, דאַמיט זיא הינאַב-געשטיגען ווערדען קאָנגען!״ אין דיע-זעס איינגעבליקע מאַכטע זיך דער שיק-איל-איזלאַם איס אונד פיהרטע דען סילטאַן ווידער פאָן טהראָנע הינאַב מיט דען וואָרטען: ״זיא האַבען דען טהראָן פערלאָרען; איהרע צייט איזט פאָראַבע!״ גען וואָרדע דיא טהרע נעפּפּפּנעט. דיא וואַב-לייטע דראַנגען אין דען זאַאל הייין. זעטצטען דעס פאָר שרעקען האַלב-טאָדטען סילטאַן דען טורבאַן איף, אימהיללטען איהן מיט דעס שלאַפ-פאָקע אונד פיהרטען איהן שנעלל ווייג, אים איהן אין דען פאַלאַסט ״דאס אלטע זעראַיל״. איינצשפּערען. איף דעס ווענג ווייטע דער סילטאַן בייטעלליך. דאָך דיא וואַכלייטע רייפען איהם שפּאַטיש צו: ״ווייג דאָך ניכט! דייגע לייבע מוטטער געהט יא מיט דיר אינס געפּפּנגניס״ איינע פּיעדעטעל-שטונדע שפּעטער בעפאַנגען זיך ווידערלך ״מוטטער אונד זאָהן״ צוזאַממען אים געפּפּנגנסס. דער סילטאַן דריקטע דער מוטטער בייא איהרעס איינטריטטע אינס געפּפּנגנס צערטליך דיא האַנד מיט דען וואָרטען: ״ווייג ניכט לייבע מוטטער! דיא בייזע יא נאָך גלייכליך. דיא האַסט נור געלד פערלאָרען; איך אַבער האַבע דאַפּפּעלטעס פערלאָרען; מיין געלד אונד מיינע ווייבער״ — דרייא טאָגע שפּעטער ריכ-טעטע אבדול אציץ אין געזוך אן דען נייען סילטאַן מיראַד עפּפּנדי, דאס ער איהם, אלס זיינעס אנ-הערל, דאָך זיין געלד אונד זיינע ווייבער צוריקגע-בען. דער ווענע מיראַד שיקטע איהם ווידערלך עטוואַ ווייבער אינס געפּפּנגנס מיט אַפּלגעדען צייכען;

״ליעבער הערר אָנקעל! איך זענדע איהנען דיא שטיק ״מאַנטעס״, דאָך דאס געלד קאָנן איך איהנען, טראָטצדעם זיא מיין אָנקעל זינד, ניכט הע-רויסגעבען, דאַ ווייא זיא ווייסען, אין געלד-אנגע-לעגענהייטען״ יעדע פּרייגדשאַפט אויפהאָרט״ — יעטצט האט אבדול אציץ ווייבער בייא זיך אהנע געלד, אונד קאָנן אלס געפּפּנגענער ניכט איינמאַל דאַפּאָלויפען. דער מאַנן איזט וואהרהאַפּטיג ניכט צו בעניידען! — (דיעזע וויטציגע געשיכטע ער-צעהלט אין גראָפּעס ווייגער בלאַטט. וואהרשיינ-ליך לייגט אין דיעזער געשיכטע מעהר וויטיין אלס וואהרהייט.)

* (איבערפּאַללדעס עסטער-ריבישען שיפּפּעס דראַעצקי.) פאָר קורצעס וואָרדע בייא אָרשאָוא איין עסטער-ריבישעס שיפּ פאָן לייטען, דיא דען אייפשטען-דישען אין דער הערצעגאָווינא זיך אנשלייסען וואָללטען, איבערפאַללען. פּיילוט, דעס עסטער-ריבישען שיפּפּס האבען דיעזע לייטע ניכט באַ-זעס צוגעפּפּגט; דיא גאַנצע שפּטבוכבייא בע-שטאַנד דאַרין, דאס זיא גענוואַלטזאַם איפּס שיפּ זיך זעטצטען, אים זאָ דעס קריעגס-שויא-פּלאַטצע אין דער הערצעגאָווינא נעהער צו קאָממען. וויא גין בעריכטעט ווירד, זינד דיעזע לייטע פאָן טירקישען סאָלדאַטען פערפּפּלגט אונד איינגעהאַלט וואָרדען, אונד בראַכטען דיא טירקישען סאָלדאַטען דיעזע טאָגע ניכט ווענגער אלס 120 ״אבגעשיטטענע קאָפּפּפּע נאָך ווידדען, אלס ציכען איהרעס זיעגעס אבער דיא לייטע, וועלכע דען אייפשטעגדישען זיך ערסט אנשליעסען, וואָללטען. דיא אינגלקלכען וואָרען לייטער בלנאַרען, איינע אנדערע נאַכריכט לויטעט דאַהין, דאס ניכט 120, זאָנדערן 230 אבגעשיטטענע קאָפּפּפּע נאָך ווידדען געבראַכט וואָרדען. ווענן דיעס ריכטיג איזט, זאָ איזט קיין איינציגער דער אינגלקלכען מענשען אס לעבען געבליעבען, דאַ נאָך איינאַנע דעס שיפּפּס-קאַפּיטענס דעס האַרעצקי דיא צאַהל דער לייטע, דיא געוואָלטאַס זיין שיפּ בעטראַ-טען, עבען צווייהונדערט בלייבט דאָך דער אנדרייך בלייבט דאָך דער ערסטע יודענ-פּרינגלע שטאַט. ווייר האַבען בעריכטעט דיא בעריכטעס, דאס רומענען מיט דען איראָפּעאַ-שען שטאַאַטען האַבען פערט-אַנע אבשליעסען ווילל. זאָיאָהל אים הייגיגען ריכטאַנע אלס אייך אים ווענער ריכטאַטהע וואָרדען דאַריבער דע-דען געהאַלטען, דאס מאַן מיט דיעזעס ״דען-פּיינדליכען שטאַאַטע קיינען האַנדעלס-פערטאַג אבשליעסע; אבער ענדליך וואָרדע דער פּערט-טראַג דאָך אבגעשלאָסען — אונד נור פּראַנכרייך

דאס שיקזאַל פאָן גאַנען אייראָפּא בלאָס אין זייער האַנד לייגען וואָרדע.

אלס מאַן גין אייך בייא דיעזעס בעזוכע אייף דיא פאָליטיק צו שפּרעכען קאַם, אונד נאָך הענרעפּפּלדר מיט זייגען פאָליטישען גהייימניסען ווידער זיך צוריקאַלטענד וואָר, זאגטע הערר הייסלדר: ״גלייבען זיא מיר, הערר גראָף, אללע קריעגס- אונד פּרידענס-גאַכריכטען קאָממען יעטצט עבענזאָ שנעלל אל דיא באַרזע וויא אין דאס קריעגס-מיניסטעריאָם.״

״דאס נעבען איך גערנע צו! (ווערוורעטע דער גראָף מיט איינעס פּייגען לעבענדן) ווייר לעבען יא אין דעס יאָהר-הונדערטע דער אקציען, יעטצט קאָמפּפּט ניכט מעהר גלייכע נעגען גלייכע, אונדערע אקציען נעגען אקציען!״

״דאס וויר נאָטט ערבאַרעמ! (ריעף הערר הייסלדר) בייא דיעזען אונגעהייערען פּיעלען שטאַאַטס-פּאַפּיערען, לאָזע אונד אקציען ווייס מאַן ניכט איינמאַל, אונד מאַן זיין נעלד אנלעגען זאָלל. דיא פאָליטישען ערייגניסס אונד שפּעקולאַציאָנען פערנדערען יא ערדען מאַט דען אויסגייס-ליכען ווערטה דייעער באַיזע-פּאַפּיערע. זאָלל מאַן אייף וואַסער אדער לאַנד שפּעקוליערען, זאָלל מאַן דאַפּפּפּפּפּע-אקציען אדער אייזענבאַהן-אקציען נעהמען, זיך בייא אונ-טערנעהמונגען פאָן קעפּפּטען-בריקען אדער קאָהלען-גרובען בעטהייליגען? אללע אונשטערבליכען פערשפּרעכען אייגען אנגעהייערן נעוויסן, פּערזוואַכען אבער ציערס אונגד הייליגע קאָפּפּען, אונד האַט מאַן זיך איינמאַל עגטשיעדען, זאָ ווירד מאַן הייגיגערפּפּסען אין דיעזע שרעקליכע פּער-ווירונג, וועלכע דאס גענעלל שטייגען אונד פאַללען דער פּאַפּיער-קוריזע פּערוויזאַכט.״

״ליעבע איך אבער גלייבע, האַבען דיא טראָטצדעם בייא דיעזען בריזעס-שפּעקולאַציאָנען מעהר געוואָגען אלס פּערלאָרען.״

״יא, דיא הערען נאָטען קאָנגען לייכט לאַכען! איהר ווייסטהוס לייגגס אים גרונדבעזיטץ שאָן דורך נאַנצע גערעכטע פּעסס, אונד איזט גין דען שוואַנקונגען דער פאָליטיק אונד דער קוריזע ניכט איסגעוטצטס!״

״אבער דען שוואַנקונגען דער ווייסערונגען! זאָ וויא ווך ערדען מאַט דיא שטיממונג אין דער פאָליטיק אונד איף דער באַרזע עגדעס, זאָ עגדערן זיך אויך יעדען מאַט דיא ווייסערונגען, אונד זאָ וויא זיא זיך יעדען אבענד מיט בעזאָרגניס לעגען, וויא מאָרגען דיא באַרזע געשטיממט זיין ווייד, זאָ לעגען זיך דער גרונדבעזיטצער, נאַטענגלייך אים פּיהלונג, יעדען אבענד מיט דער בעזאָרגניס. דאס מאָרגען דער פּאַסס אדער דער האַנדעל זיינען נאַנצען אנבויא פער-ניכטען קאָנגען. — איבערגענס קאָנגען זיא זיך יא אויך גשער אנקויפען״

״דער גשער-אנקויף העפּטט בייא מיר פּיעלע שווייע-ריגקייטען; אבער דיא הייגיגען שפּעקולאַציאָנען . . .״

״גנעשוולדיגע, ווענן איך דיך אונטערבעכע (ריעף פּייא הייסלדר). אבער איך מיס דיר אין גענעוואַרט דעס הערען נאָטען געוועטען, דאס מיר ניכט לייגט איזט, ווענן דוא אויך בייא איינעס בעזוכע פּאַרטווערענד פאָן באַרזע-שפּעקולאַציאָנען שפּרעכסט. דוא הענגסט דיך גענע דאַנגס אויף דער באַרזע אויף, נאָנגע דיר וויינגסטענס אים עגפּפּגנגס-סאַלאָן דיא רוהע.״

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

שלאָנגע, ווענן מאַן דאַצו דיא מאַכט האַט, אונד דאַנן, ווענן דער שלאַפגעדע ערוואַכט, זאגט מאַן דיעזעס: דיא, ווילגע געפאַהר איבער דיינעס הויפּפּט שווענבע! דיא איזט גין פּאַריבע! עס איזט אלזאָ איממערהין בעסער, ווענן מאַן דען שלאַפגעדען ניכט צו וועקען בייזט אונד איהם דען שרעקען פאָר דער געפאַהר ערשראָק.

רעגינאַ פערשראָק עס ניכט, וואָרום עגמאַ זאָ פלאַטצלך ערשראָק, דיא וואָרף איף דיעזע אינגען פאָר-שענדען בליק, וואָרייף דיא דיך אללין אין דען פאַלאַן בע-נאַכ; אים דען גראָפען צו עגפּפּגנגען, אים פאַלאַן אונד וואָרען בעריכטס איהרע עלטערן, אין דערען גגנגוואָרט דיא דען גראָפען בעריכטס.

דער גראָף וואָר אין זייער היבשער אונד געבילדע-טער מאַנן, אונד רעגינאַ וואָר ניכט ווענג שפּאַלין דאַרויף, דאס דער גראָף קיינעס אייגענען פּיילען דער גראָפען דערענגע-שפּאַרט אין פּיעל אויסגעקויפּפּטע שענקסע אלס איהר. דאַצו וואָר ער נאָך אין האָהער בעאַמטער פּריעסטער מוסטעריאָס, אונד דער הייסלדר פּר-שפּראָך זיך פאָן דאַ בעקאַנגשאַפט מאַכטע אלס באַנקהויז-בעזיטצער גראָפען געשעפּפּט אין דער בערלינער באַרזע, אונד דאַ זיך דאס שטייגען אונד פאַללען דער קוריזע נאָך דען פערשיע-דענען פאָליטישען גאַכריכטען, ריכטען, זאָ דאַכטע דער הייסלדר, דאס איהם דאס עראָפאָרען מאַנכער פאַרגענגע אים מיניסטעריאָס צו ווענגס פאָרטהיל גערייכען קאָנגטע.

גראָף הענרעפּפּלדר מעיקטע דיעזע אבזיכט דעס הערען הייסלדר, אונד דעסהאַלב פּפלעגטע ער אָפּפּ זאָ גהייגיגניספּאָלל פאָן דער פאָליטיק צו שפּרעכען, אלס אָב

האלב-וואהנזינניג, אינד נאמענטלך אם אָן־אבענדע דעם זעלבסט-מאָרדעם איז ביא איהם איין אָרט-ליבער וואהנזינגס-אייסבריך איינגעטרעטען.

דאס איזט אין האָהעם גראדע איין טרייריגעס ענדע איינעם הערשערס! מאן וואר וואהל שאָן דארויף געפאסט, דאס אבדיל אציין זיינען שטרייג ניכט לאנגע איבערלעבען וועדע — אונד דאך איז דיעזע נאבריכט האָכסט איבעראשענד. איינפאך אינד שטילל וואהרע אבדיל אציין אבגעזעצט אונד איינפאך אינד שטילל וואהרע ער בעגראבען. דאס פאָלק בעדויערטע איהן ניכט אונד זעלבסט דיא איהם נאהע געשטאנדענען פערוואנדטען בעוויינען איהן ניכט, זיא ענדעט איין הערשער, ווי, דער דיא ליעבע זיינעם פאָלקעס ניכט ערדיגען קאָנטע!

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (דער נייע סולטאן איין פערזונדער דער פאמיליע נאפאלעאן.) איין פאנצאזישעס בלאטט טהיילט זאָרבען איינע געשיכטע מיט, איס דער דיא אינטערעסאנטע טהאטזאכע הערפאָרגעהט, דאס דער נייע סולטאן מיט דער פאמיליע נאפאלעאָן פערוואנדט איזט. דיא גראסמוטטער דעם נייען סולטאנס וואהרע נעמליך אין איהרער פריהעסטען יוגענד נאך פאריז געבראכט, זיא דארט ערצאגען צו ווערדען. אין איהרעם 18-טען יאהרע וואללטע זיא אין איהרע היימאטה צוריקקעהרען. דאך דאס שיף, איף וועלכעם דיעזעלבע זיך בעפאנד, וואהרע פאָן זעע-ריבערן אבגעפאללען. דאס יונגע מעדכען, וועלכעם זעהר הויך וואר, וואהרע אן דען דאמאליגען רעגיערונגס פריסטען פאָן אלגיער, אים אינע האהע סומע פערקייפט. דיעזער פריסט וואר אבער אין נאהער פערוואנדטער פאָן נאפאלעאָן I. דיא טאָכטער דעם יונגען פאאלעאָן, דעם שפעטער נאך כאָנסטאנטינאָפעל אלס בעריהמטע שאנהייט. דער פאטער דעם גענעניערטען סולטאנס נאהם זיא צור פרייא. פאָן דיעזער עהע שטאממט יון מוראד דער פינפטע, דער נייע סולטאן אב. פאר איינגען אהרען, אלס אין נאפאלעאָן איף דעם פראנצאזישען טהראנע זאס, וועלכע דיעזע פערוואנדשטשאפט פיר דען נייען סולטאן געוויס פאָן האָהער וויכטיגקייט געוועזען. — הייטע עדאך דירפטע ער זיך הייריים וועניג מאכען. איין געפאללענער אנקעל, איזט יא קיין גאנסער יהוס.

* (אבער דען שטירין דעם אבדולאציין.) וויא איס כאָנסטאנטינאָפעל

בערייטעט ווירד, וואהרען עס פאָרצינגלך צוויי מעגנער, וועלכע דען שטוירין דעם אלטען סולטאנס אין דיא האנד גענאמען. דער מיניסטער מידהאט פאשא, דער אין דער גאנצען טירקייא דער געביל-דעטסטע מאנן איזט, אינד דער שיך-איל-איסלאם, וועלכער דאס הייפט דער טירקישען גייסט-ליכקייט בילדעט. אויך דער שיך-איל-איסלאם איזט אין דעכט געבילדעטער מאנן, דער וועהרענד דער וועגנער וועלטאיסטשעללונג מיט דעם סולטאן איך אינזערע מאנארכיע בעזוכט האט. — הייר האט ער דען גראסען אונטערשיעד קענען געלעגענט אייגענע אייגענס געאר־דענעטען שטאאטע אונד דער פערנאכלעססיגטען טירקישען ווירטה-שאפט. ער מאכטע ביא יעדער געלעגענהייט דען סולטאן הויריף איסמעדקוּאס. דיעזער פערשפראך דענן איך, אין צוקונפט אין דער טירקייא אללע מאָגליכען פערבעסערונגען איינגיפיהרען. דאך קיים יואר אבדיל אציין וועדער אין קאָנסטאנטינאָפעל איינגעטאָפפען, אלס ער אינטער זיינען וויי-בערן וועדער אללעס פערגאס, וואס ער זיך איף זיינער איי־אפאראשען ווייזע פאָרגענאמען. ער פערפיעל אים גענענטייל אימער אין נאך גראסערע אירדהמעד', דא ער זיך פאָן דעם רוסישען גענעראל אינגאטיעף, דער איהן אבזיכטליך צו גרונדע דע ריכטען וואללטע, זאצזוגען אין דער נאזוי הערזפיהרען ליעס. פאר וועניגען טאגען בענאך זיך נון דער מיניסטער מידהאט פאשא אין בעגליי-טונג מעהרערער אנגעזעהענען פראָפעסאָרען אונד גיסטליכע צום שיך-איל-איסלאם אונד זאגטע איהם: 'עהרווירדיגער הערר! אינזערע רעליגיאָן אונד אינזער שטאאט געהען צו גרונדע, ווייל אבדיל אציין זיין גאנצעס לעבען בלאָס מיט דען וויבערן צובראכטט. איך פאָרדערע דיא איף, דאס דיא דען אבדיל אציין איס דעם יונגע רייסען. עס איזט אלס אבערהויפט דער גיסטליכקייט איהרע פפליכט, דיא רעליגיאָן וועדער צו עהרע צו בריינגען. אבערדיעס איזט יא איהרע פערזאָן אייגע געהיילטעט. מיסלונגט אלזאָ איף דער פערזון, זא מאכן איהנען טראטצדעם נוכסס געשעהען.' אלס דער שיך מיט זיינער ענטשלעסענען עטוואס צאגערטע, ריף איהם מידהאט צו: 'איינער מיס פאללען! איזט עס ניכט אבדיל אציין, זא מיססען זיא גע-שטאָרבען ווערדען!' נון זאהט דער שיך איין, דאס ער זעלבסט אין געפאהר שוועבע. ער בעגאנט זיך דאהער אין בעגלייטונג דעם מידהאט פאשא אונד דען פאלאסט דעם סולטאנס, דער אים שלאפאָקע אינטער 50—60 שטארק ענטגעגענען ווייבערן זיך בעפאנד. אלס דער שיך-איל-איסלאם דאס צימ-מער בעטראט, ריף ער דאנגערנד: 'הויס מיט דיעזעס ווייבער-פאק!' — אללע פלוכטעטען זיך

דורך איינע געבענ-טהירע. דער סולטאן וואהרע טאָדטען-בלייך, אלס מאן איהם דיא 'פינף מנינס ווייבער' אבשאפפטע. יעטצט בענאנן דער שיך-איל-איסלאם אונד זאגטע: 'מאיעסטעט! זיא האבען אונזערע רעליגיאָן פערניכטעט. וואהל זינד זיא רעכט פראָמס. דיא צייט, דיא איהנען דיא ווי-בער איבריג לאססען, בריינגען זיא מיט געבעטען צו. אבער וואס גיבט דענן נאטט פיר דאס עוויגע בעטען! דאס איזט נאר בילליג. ווענן מאן אבער ווירקליך פראָמס איזט, זא מוס מאן פיר דיא רעלי-גיאָן איך אָפפער בריינגען קאָנגען. דאך זיא האבען דען שטאאט דורך אהרע ווייבער אונד איהרען גאלד-גייז בעריכטעט פאסט פערניכטעט. איין שטאאט איזט אבער אללעס. שטעהט ער אין אכטונג, זא ווירד איך זיינע רעליגיאָן געשעטצט. דער טירקי-שע שטאאט ווירד אבער פערלאכט אונד אונזערע רעליגיאָן פערשפאטטעט. דאס קאָנן ניכט זא בלי-בלייבען!' — אלס דער סולטאן דיעזע שפראכע האָרטע, וואללטע ער אן דער גלאקען-שנור צי-הען, אים דען שיך דורך דיא הערבייגערפעגע דיעגערשאפט געפאנגען צו געהמען. אין דעמזעל-בען איינגעבליקע פאקטע איהן ידאך מידהאט אן דער האנד: דער סולטאן וואללטע זיך לאָריסען אונד ווערענד דעם ריינגען פערלאָר ער דען שלאָפ-ראָק זאממט דעם טרעאן, דאס ער פאסט שפליטטער-נאקט דא שטאנד. דער סולטאן פער-קראָך זיך אינטער דען טהראָן, וואָ ער זיך דיא 'בייטען האָזען' אין ווייגיג צוריעכט מאכטע.

יעטצט בענאנן דער שיך-איל-איסלאם נייערדינגס אונד זאגטע צום סולטאן: 'מאיעסטעט! זיא האבען טראטץ אהרער פערשיעדענהייט אייף דיא פיעלען ווייבער דאך ניכט ווייניגער אלס 250 מיללאָנען גולדען אין גאלד פאָן דען לאנדעס-שטייערן בייא זיטצ געשאפפען. נעבען זיא דאס געלד דעם קריעגס-מיניסטער איבער, דאמיט דער אייפשטאנד אין דער הערצעגאָווינא, באסניען אונד בולגאָרען ענד-ליך אונטערדריקט ווערדע, אונד דאס טירקישע ריייך ניכט צוגאממענזאָללע.' — קיים דאס דער שיך-איל-איסלאם דיעזע ווערטע אייפגעשפראָכען, אלס דער סולטאן עממעדליך צו ווייגען אנפינג. אונטער הייסען טהרענען לאנטע ער: 'עיסט דאס בען זיא מיר מיינע ווייבער אים מיינעם איינגעגען צוממער הייסגעוויאָרפען אונד עטצט ווייללען זיא מיר איך דיא פאאר גולדען וועגענהמען, דיא איך מיר ווערענד מיינער רעגיערונג פאסט קרייצע-ווייזע ערשפאָרט האבע! אונד דאך זינד מיינע ווי-בער פראָמס אונד גאטטעספיר־כטיג! אלס זיא אונס הויר בייזאממען איבערראשטע, דא פערריכטעטע איך יא מיט מיינען פראָמען ווייבערן דאס מאָר-גען-געבעט. גלייבען זיא מיר, דאס ווענן דאס טיר-

---

פאָלליעטאָן.

רייכטהום אונד יודענטהום.

(19-טע פאָרזעטצונג.)

IX. אין בערלין.

איבערשפרינגען ווייר נון איינען לענגערן צייט-ריום. לאססען ווייר איינינע מינדער-וויכטיגע איינצעלהייטען ווע, אונד בעגאנגען האבען, געמליך נאך בערלין, אין דען פאלאסט דעם הערן מאָזעס הירשפעלד.

עממאָ מוטטער וואר בעריישט געשטאָרבען— אונד צוואר איס קרענקונג ווענען אידעס זאָהנעס, דער דען גלויבען ווייגר פאטער פערלאססען האט; דיא פאָפעצייהונג פאָן נאָטעל שטט וואר ליידער איינגעטראָפפען! דאגיעל הייראטעט דאס פרייליין ענגעלהיים, וואריף ער באלד אלס קוריעלינער האָף-ארט אין פעטערסבורג אנגעשטעללט וואירדע. דער בערלינער קאָנגעליכע ראטה ענגעלהיים האט-טע נעמליך איינען בריעף אין פעטערסבורג. דער עבען-פאלס שטאאטס-מאנן וואר אונד דורך ווייגע עמפפעהלונג ערהיעלט דאגיעל דיעזע שטעללע.

עממאָ וואר נון איינע ארטע וואיזע געבליעבען, אונד בייא דיעזעם אונגליקע האטטע זיא נאך דאס גלוק, דאס דער ריכטע מאָזעס הירשפעלד, דער איינע געוויללשאפטע-רין פיר ווייגע איינגיגע מאָכטע, ווכטיג, ווכטיגיגע פאָרדערונג האטטע, דאס ער קיינע געפיהלדעטע, ווטשליכע אונד בעסטע געוועלשאפטערין פיר ווייגע מאָכטע פיר-דען קאָנגטע, אלס דיא מאָכטע ווייגעס פערשאָרבענען געשווייסטער-קינדעס אין דאנציג. ער האטטע נון הויגטיגע

דאס וואהלטהעטיגע מיט דעם גטצלוכען פערבונדען, ער נאהם איינע וואיזע אונס הויגי צור ע־צעהונג. דיא נון אייר אייף דיא ע־צעהונג ווייגער מאָכטע פאָן וואהלטהעטיגע איינפלוסס וואר.

בעגעבען ווייר אונס נון אין דאס צימטער צו אייגעם צייט-פונקטע, אין וועלכעם דיא בוידיגע מערבונג דען דריט-טען טאג נאך אירער ע־סטען בעקאנגטשטאפט צוזאממטי-זאטען, עממאָ וואר מיט אייגער פיינען הארנ-אָרבייט בע-שעפטיגט. ווערענד דעגגע (דיא מאָכטער דעם הערן מאָזעס הירשפעלד) אין לעבהאפטע ע־ריגונג אייף אונד אב נינג. —

«עממאָ! (ווייע דעגגע אונגעדולדיג) מהון ווא מיר דען גאפאללען, לענגען וזא דיעזע לאנגווייליגע ארבייט וועג אונד הארען וזא ליעבער מיינע געשיכטע אף.»

«הארען קאָנן איך ווערענד דער ארבייט!»

«נין איך האבע דאס ניכט גערגע! איך ווייגשע עס, ווענן איך ווייאנדעס ווייאס ע־צעהלע, דאס ע־ר מיר מיט פאללער איינטע־רקוּאמקייט אונס געוויכט שוויע. דא ע־רקענגע אייר גלייר אן דייגעס בליקע דייגע טהיילנאהמע אונד דיין אייגטיגל איבער מיין געשפאָכענעס.»

«נוט, זא ווילל איך אייהנען אונס געוויכט ווערען — ווענן נור אייהר אייגען ניכט זא שפאללין דייגשיגען מאָכטען!»

«ווערהט דוא, זא געפאללטט דוא מיר; דייגען ווייר פער דוא. דייגעס פערטיוילגע «דוא» פערבינדעט אונס אייגגיליכע. איך ווהע עס ליעבער, ווענן דוא מיר מיינע פעהלער פאָרהאלטעס, אלס ווענן דוא מיר שמייכלטס. בין יעמגע הארע אין נור אימטער אונד אימטער שמיי-

---

כעלייגן. צור אבווענדלונג אייגע עס נון גוט ווענן מאן אייר אייגען פאָרוואיזע הארט, דאס מאן שטאָלץ איזט.

«אונד ווענן איך אייך הייגטע שטייכעלן, ווילל ע בייא מיר איזט דער שטאָלץ ניכט אימטער אין לאסטע, אונדערן אף אייגע טוגנדע; ווער שטאָלץ איזט אונד זיך ניכט מיט עדעס אנווירדיגען אבגיבט, קאָנן ניכט זא לייכט צו כאוס פערלייטעט ווערדען.»

«אָ! (ווייע דעגגע אין ווענג נאכדענקענד) נון דא ווייס איך ווערדע ניכט. אב איך דיר מיינע געשיכטע ע־צעהלען זאָלל. דוא שיינסט אייגע שטרענגע ווטטע-ריגטעיגע צו ווייגן. — דאך! פערטיוגן ע־ווייקט נעגגע-פערטיוגן, דוא ביזט גוט אונד אייפ־יכטיג, איך ווילל דייגע מיינונג הארען . . .»

דעגגע וואללטע ווייטער שפרעכען, אבער אים זעל-בען אייגגעבליקע קאָם דער דייגער אונד מערדעטע דיא אונגלייכע דעס גראָפען הענקפפעלד.

בייא דעם וואָרט 'גראָף הענקפפעלד' איבערליף עס עממאָ וויא אין קאלטער שויער. דען נאמען קאָנגטע זיא פאָם בריעפע אהרעס בייזעס — אונד נאך ע־אָר-גערטע זיא זיך, וואס פיר אייגען שרייא אייגעס וואהנזיי-גיגען נאָטעל שטיי אייפגעשטאָפען האטטע, אלס ער דען נאמען דעס גראָפען הענקפפעלד אין דאגיעלס בייגעס לאָר. וואללטע זיא נון איהרען מונד אייפטהון אונד אָפפען אונד אייפ־יכטיג שפרעכען? זיא איזט יא דאך אין גייללונג אין דיעגעס הייזע, וזא איזט יא עדסט פאָרגעטטערן אנגעקאָ-מען; — איבריגענס דאכטע זיא: ווענן זיך אייגע נאָטטיגע שלאגע איבער אייגען שלאָפענדען שטייגען ווילל, איזט עס איממעדהין בעסטע, מאן מאדטע צוגעס דיא

פאָלליעטאָן.

רייכטהום אונד יודענטהום.

(19-טע פאָרזעטצונג.)

IX. אין בערלין.

איבערשפרינגען ווייר נון איינען לענגערן צייט-ריום. לאססען ווייר איינינע מינדער-וויכטיגע איינצעלהייטען ווע, אונד בעגאנגען האבען, געמליך נאך בערלין, אין דען פאלאסט דעם הערן מאָזעס הירשפעלד.

עממאָ מוטטער וואר בעריישט געשטאָרבען— אונד צוואר איס קרענקונג ווענען אידעס זאָהנעס, דער דען גלויבען ווייגר פאטער פערלאססען האט; דיא פאָפעצייהונג פאָן נאָטעל שטט וואר ליידער איינגעטראָפפען! דאגיעל הייראטעט דאס פרייליין ענגעלהיים, וואריף ער באלד אלס קוריעלינער האָף-ארט אין פעטערסבורג אנגעשטעללט וואירדע. דער בערלינער קאָנגעליכע ראטה ענגעלהיים האט-טע נעמליך איינען בריעף אין פעטערסבורג. דער עבען-פאלס שטאאטס-מאנן וואר אונד דורך ווייגע עמפפעהלונג ערהיעלט דאגיעל דיעזע שטעללע.

עממאָ וואר נון איינע ארטע וואיזע געבליעבען, אונד בייא דיעזעם אונגליקע האטטע זיא נאך דאס גלוק, דאס דער ריכטע מאָזעס הירשפעלד, דער איינע געוויללשאפטע-רין פיר ווייגע איינגיגע מאָכטע, ווכטיג, ווכטיגיגע פאָרדערונג האטטע, דאס ער קיינע געפיהלדעטע, ווטשליכע אונד בעסטע געוועלשאפטערין פיר ווייגע מאָכטע פיר-דען קאָנגטע, אלס דיא מאָכטע ווייגעס פערשאָרבענען געשווייסטער-קינדעס אין דאנציג. ער האטטע נון הויגטיגע